

fó yí rì mó ní bǎo jīng
佛遗日摩尼宝经

fó yí rì mó ní bǎo jīng
佛遗日摩尼宝经 03

fó yí rì mó ní bǎo jīng
佛遗日摩尼宝经

hòu hàn yuè zhī shā mén zhī lóu jiā chèn yì
后汉月支沙门支娄迦讖译

fó zài shě wèi guó zhī huán ā nán bīn dī ā lán
佛在舍卫国祇洹阿难邠坻阿蓝
shí yǔ mó hē bī qiū sēng qiān èr bǎi wǔ shí rén pú
时，与摩诃比丘僧千二百五十人，菩
sà wàn èr qiān rén
萨万二千人。

ěr shí fó yǔ mó hē jiā shè bī qiū yán pú
尔时，佛语摩诃迦叶比丘言：菩
sà yǒu sì shì fǎ zhì huì wéi jiǎn hé děng wéi sì shì?
萨有四事法，智慧为减。何等为四事？
yī zhě bú jìng jīng bú jìng shī èr zhě rén yǒu yù
一者、不敬经不敬师，二者、人有欲
wén jīng zhě zhōng duàn zhī sān zhě rén yǒu qiú shēn jīng zhě
闻经者中断之，三者、人有求深经者
ài xī bù kěn yǔ sì zhě zì gòng gāo qīng wǔ tā
爱惜不肯与，四者、自贡高轻侮他
rén shì wéi sì pú sà fù yǒu sì shì fǎ zhì huì wéi
人。是为四。菩萨复有四事法智慧为
zēng hé děng wéi sì yī zhě gōng jìng jīng zūn shī èr
增。何等为四？一者、恭敬经尊师；二

zhě rén yǒu lái tīng jīng zhě bù zhōng duàn sān zhě rén
者、人有来听经者不中断；三者、人
yǒu yù dé shēn jīng zhě bù ài cáng sì zhě jù zú wéi
有欲得深经者不爱藏；四者、具足为
rén shuō jīng bù cóng rén yǒu suǒ jiǎo jì cháng zì jīng jìn
人说经，不从人有所徼冀，常自精进，
cháng suí fǎ xíng bù huá shuō shì wéi sì
常随法行不哗说。是为四。

pú sà yǒu sì shì shì shì wáng pú sà dào yì
菩萨有四事，世世亡菩萨道意。

hé děng wéi sì yī zhě qī tiáo qí shī èr zhě zhǔ
何等为四？一者、欺调其师；二者、主
chí tā rén cháng duǎn rén wú cháng duǎn fěi bàng zhī sān
持他人长短，人无长短诽谤之；三
zhě huài bài pú sà dào sì zhě mà lì wéi pú sà
者、坏败菩萨道；四者、骂詈为菩萨
dào zhě shì wéi sì pú sà yǒu sì shì shì shì suǒ shēng
道者。是为四。菩萨有四事世世所生
niàn pú sà dào bú wàng jí zì zhì zhì fó hé wèi sì
念菩萨道不忘，及自致至佛。何谓四
shì yī zhě bù qī shī jìn qí xíng shòu bù liǎng shé
事？一者、不欺师，尽其形寿不两舌
yú chǎn èr zhě jìn xíng shòu bù liǎng shé xíng xiào tā rén
谗谄；二者、尽形寿不两舌形笑他人；
sān zhě cí xīn yú rén bú niàn rén è sì zhě shì
三者、慈心于人，不念人恶；四者、视

zhū pú sà rú jiàn fó jí chū fā yì wú yì shì wéi
诸菩萨如见佛，及初发意无异。是为

sì
四。

pú sà yǒu sì shì fǎ zhōng dào duàn jué wéi pú
菩萨有四事，法中道断绝为菩

sà rì jiǎn hé wèi wéi sì yī zhě zì gòng gāo xué
萨日减。何谓为四？一者、自贡高学

wài dào èr zhě dú yù zì gòng yǎng bú yù lìng tā
外道；二者、独欲自供养，不欲令他

rén dé sān zhě fǎn zì zēng pú sà hái zì xiāng bàng
人得；三者、反自憎菩萨，还自相谤；

sì zhě rén yǒu lái cháng suǒ wén jīng wàng zhǐ lìng duàn jué
四者、人有来常所闻经妄止令断绝。

shì wéi sì pú sà yǒu sì shì qiú jīng dào jí yǒu suǒ
是为四。菩萨有四事，求经道及有所

qiú suǒ bù zhōng duàn hé wèi sì shì dàn qiú suǒ hǎo jīng
求索不中断。何谓四事？但求索好经

fǎ liù bō luó mì jí pú sà pí luó jīng jí fó
法，六波罗蜜，及菩萨毗罗经，及佛

zhū pǐn qù chēn huì zhī xīn jìng shì shí fāng tiān xià rén
诸品；去嗔恚之心，敬事十方天下人，

rú nú shì dài fu lè yú jīng bù wéi wài dào zì yì
如奴事大夫；乐于经，不为外道自益

shēn yě zì shǒu bù shuō rén è jí chán nì yú rén suǒ
身也；自守不说人恶及谗溺于人，所

bù wén jīng bú xiàn fó zhì yě suí qí suǒ xǐ jīng zhě
不闻经不限佛智也，随其所喜经者
gè zì wén dé shì wéi sì
各自闻得。是为四。

pú sà yǒu sì shì xīn bù wěi qū dāng yuǎn lí
菩萨有四事，心不委曲当远离。

hé wèi wéi sì yī zhě yóu yù yú fó fǎ èr zhě
何谓为四？一者、犹豫于佛法；二者、
zì gòng gāo chēn huì wán hěn yòng jiā yú rén sān zhě
自贡高嗔恚，顽佞用加于人；三者、
tān jí yú chǎn sì zhě shuō pú sà duǎn shì wéi sì
贪嫉谗谄；四者、说菩萨短。是为四。

pú sà yǒu sì shì zhí xíng zhì chéng hé wèi wéi sì
菩萨有四事，直行至诚。何谓为四？

yī zhě zì yǒu guò è bù fù cáng zì huǐ yù chú qí
一者、自有过恶不覆藏，自悔欲除其
zuì èr zhě shí dì wáng mìng wáng guó wáng cái bù liǎng shé
罪；二者、实谛亡命亡国亡财不两舌；
sān zhě shè yǒu zāi biàn wàng qǐ zhì mà lì shǔ shù qīng
三者、设有灾变妄起，至骂詈数数轻
yì jí wō chuí bì zhù lǎo yù shè yǒu shì dāng zì huǐ
易及挝捶闭著牢狱，设有是当自悔
qián shì è suǒ zhì sì zhě wú hèn wú chēn huì zì
前世恶所致；四者、无恨无嗔恚自
xìn shì wéi sì
信。是为四。

pú sà yǒu sì shì nán tiáo yě hé wèi sì shì
菩 萨 有 四 事 难 调 也 。 何 谓 四 事 ？

yī zhě xué jīng zì yòng bù suí shī fǎ èr zhě suǒ
一 者 、 学 经 自 用 不 随 师 法 ； 二 者 、 所

shòu jiào bú yòng yě bù cí xiào yú shī sān zhě shòu
受 教 不 用 也 ， 不 慈 孝 于 师 ； 三 者 、 受

bī qiū sēng suǒ xìn jù wàng yǔ tā rén sì zhě bú
比 丘 僧 所 信 句 ， 妄 与 他 人 ； 四 者 、 不

jìng yú chéng jiù pú sà shì wéi sì pú sà yǒu sì shì
敬 于 成 就 菩 萨 。 是 为 四 。 菩 萨 有 四 事

yì tiáo yě hé wèi wéi sì yī zhě suǒ wén jīng fǎ
易 调 也 。 何 谓 为 四 ？ 一 者 、 所 闻 经 法

suí jiào bú guò suǒ wén zhě dàn wén qǔ fǎ bù qǔ yán
随 教 不 过 ， 所 闻 者 但 闻 取 法 不 取 严

shì èr zhě dāng gōng jìng yú shī wú yú chǎn sān zhě
饰 ； 二 者 、 当 恭 敬 于 师 无 谗 谄 ； 三 者 、

shí zhī zú chí jiè sān mèi rú fǎ sì zhě jiàn chéng
食 知 足 ， 持 戒 三 昧 如 法 ； 四 者 、 见 成

jiù pú sà chí shàn xīn xiàng xīn kǒu shēn yì ěr
就 菩 萨 ， 持 善 心 、 向 心 ， 口 、 身 亦 尔 ，

yì yù jí qí gōng dé shì wéi sì
亦 欲 及 其 功 德 。 是 为 四 。

pú sà yǒu sì shì dé qí guò hé wèi sì shì
菩 萨 有 四 事 得 其 过 。 何 谓 四 事 ？

yī zhě běn bù xiàng xí bù dāng wàng xìn èr zhě fó
一 者 、 本 不 相 习 不 当 妄 信 ； 二 者 、 佛

yǒu shēn fǎ bù dāng wàng jiào rén shì wéi dà guò sān
有深法不当妄教人，是为大过；三
zhě rén yǒu xǐ pú sà dào zhě fǎn jiào rén luó hàn dào
者、人有喜菩萨道者，反教人罗汉道，
shì wéi dà guò sì zhě yú bī qiū sēng zhōng bù shī
是为大过；四者、于比丘僧中布施，
xīn bù děng yǔ zhě shì wéi dà guò shì wéi sì pú
心不等与者，是为大过。是为四。菩
sà yǒu sì shì dé pú sà dào hé wèi sì shì yī
萨有四事，得菩萨道。何谓四事？一
zhě děng xīn yú shí fāng rén èr zhě bù shī děng xīn
者、等心于十方人；二者、布施等心
yú shí fāng rén sān zhě suǒ zuò wéi děng xīn yú shí fāng
于十方人；三者、所作为等心于十方
rén sì zhě shuō jīng děng xīn yú shí fāng rén shì wéi
人；四者、说经等心于十方人。是为
sì
四。

pú sà yǒu sì shì jiǎo chēng wéi pú sà hé wèi
菩萨有四事，矫称为菩萨。何谓
sì shì yī zhě yī jīng dé shēng huó èr zhě dàn yù
四事？一者、依经得生活，二者、但欲
shēng míng bù suǒ fó dào sān zhě dàn yù zì ān bú niàn
声名不索佛道，三者、但欲自安不念
kǔ rén sì zhě dàn kǒu duō shuō bú yù dù yú rén
苦人，四者、但口多说不欲度余人。

shì wéi sì pú sà yǒu sì shì chéng qí gōng dé hé
是为四。菩萨有四事，成其功德。何
wèi sì shì yī zhě xìn xū kōng èr zhě suǒ zuò è
谓四事？一者、信虚空，二者、所作恶
xìn dāng huǐ sān zhě xīn niàn wàn wù jiē fēi wǒ suǒ
信当悔，三者、心念万物皆非我所，
sì zhě jí dà cí yú shí fāng rén shì wéi sì
四者、极大慈于十方人。是为四。

pú sà yǒu sì è zhī shí hé wèi sì yī
菩萨有四恶知识。何谓四？一

zhě jiào rén wéi luó hàn dào miè yì èr zhě jiào rén
者、教人为罗汉道灭意；二者、教人
wéi pì zhī fó dào zì shǒu wú wéi sān zhě xǐ jiào rén
为辟支佛道自守无为；三者、喜教人
wéi jiào dào sì zhě rén qiú yǒu xué jīng zhě chí cái
为教道；四者、人求有学经者，持财
wù yòu xù bù kěn jiào rén shì wéi sì pú sà yǒu
物诱恤，不肯教人。是为四。菩萨有
sì shàn zhī shí hé děng wéi sì yī zhě rén suǒ qiú
四善知识。何等为四？一者、人所求
suǒ bú nì yě yòng shì gù chéng fó dào èr zhě jīng
索不逆也，用是故成佛道；二者、经
shī shì wéi shàn zhī shí duō wén jīng gù sān zhě quàn
师是为善知识，多闻经故；三者、劝
lè shǐ rén fā yì qiú fó chéng yú gōng dé sì zhě
乐使人发意求佛，成于功德；四者、

fó tiānzhōngtiān shì shàn zhī shí jù zú zhū fó fǎ gù
佛天中天是善知识，具足诸佛法故。

shì wéi sì
是为四。

pú sà yǒu sì zhēn bǎo hé wèi wéi sì yī
菩萨有四珍宝。何谓为四？一

zhě jiàn fó yī xī gòng yǎng wú èr yì èr zhě liù
者、见佛已悉供养无二意；二者、六

bō luó mì fǎ xī wén sān zhě cháng jìng xīn xiàng shī
波罗蜜法悉闻；三者、常净心向师；

sì zhě zhǐ yú ài yù cháng zhǐ kòng xián chù shì wéi
四者、止于爱欲，常止空闲处。是为

sì pú sà yǒu sì shì chū yú mó jiè hé wèi wéi sì
四。菩萨有四事出于魔界。何谓为四？

yī zhě bù shě pú sà xīn èr zhě wú yǒu chēn huì
一者、不舍菩萨心，二者、无有嗔恚

xīn xiàng yú shí fāng rén dà rú máo fā sān zhě xī xué
心向于十方人大如毛发，三者、悉学

wài yú dào sì zhě gōng jìng yú zhū pú sà shì wéi
外余道，四者、恭敬于诸菩萨。是为

sì
四。

pú sà yǒu sì shì dé gōng dé bù kě fù jì
菩萨有四事，得功德不可复计。

hé wèi wéi sì yī zhě chí fǎ shī yǔ rén bù xī
何谓为四？一者、持法施与人，不希

wàng yù yǒu suǒ dé èr zhě rén yǒu fàn jiè zhě dāng
望欲有所得；二者、人有犯戒者，当
cí āi zhī sān zhě duō jiào rén wéi pú sà dào sì
慈哀之；三者、多教人为菩萨道；四
zhě yǒu xià jiàn rén lái huī rǔ pú sà xī dāng rěn
者、有下贱人来毁辱菩萨，悉当忍
zhī shì wéi sì
之。是为四。

fó yǔ jiā shè yán bú yòng zì wéi zì pú sà
佛语迦叶言：不用字为字菩萨

yě suí fǎ xíng suí fǎ lì yòng shì gù zì pú sà
也，随法行，随法立用，是故字菩萨。

pú sà fán yǒu sān shí èr shì hé wèi sān shí èr shì
菩萨凡有三十二事。何谓三十二事？

ān yīn cí xīn yú rén zì niàn zhì lǜ shǎo qù zì
安隐慈心；于人自念；智虑少去；自

yòng bù gāo zì chù jiān zhù bú dòng hái suǒ yǔ qīn hòu
用不高；自徧坚住不动；还所与亲厚，

nǎi zhì bō ní huán shàn zhī shí è zhī shí děng xīn wú
乃至般泥洹；善知识、恶知识等心无

yǒu yì suǒ zuò wéi bú xiè dài cháng hé chàng xiàng yú
有异所；作为不懈怠；常和畅向于

shí fāng rén bù zhōng duàn děng xīn xī biàn zhì bú duàn cí
十方人；不中断等心悉遍至；不断慈

xīn suǒ zhū jīng fǎ bú wàng yú jīng fǎ zhōng wú yǒu bǎo
心；索诸经法不忘；于经法中无有饱

shí suǒ yǒu è bú fù cáng jiē fā lù tā rén yǒu duǎn
时；所有恶不覆藏皆发露；他人有短
bú niàn qí duǎn è zhū fú gōng dé xī jiū jìng suǒ suǒ
不念其短恶；诸福功德悉究竟；索所
shī yǔ dàn fā xīn suǒ fó ěr yī qiè bù suǒ yǒu
施与；但发心索佛耳，一切不索；有
suǒ shēng xīn xiàng shí fāng rén bú shì yǒu suǒ zēng wú
所生心向十方人，不适宜有所憎；无
sī xiǎng zhī chán bú yuàn yú qí zhōng yě ōu hé jū shě
思想之禅不愿于其中也；沤和拘舍
luó hù yú zhì huì sì shì zá bù shī bú lè yú
罗；护于智慧；四事杂布施；不乐于
wài shì bù xǐ yú xiǎo dào xīn xǐ yú dà dào lí
外事；不喜于小道；心喜于大道；离
yú è zhī shí xí shàn zhī shí yǐ wǔ xún zì yú lè
于恶知识；习善知识；以五旬自娱乐；
pì rú yuè chū shēng shí shāo shāo zēng yì yú zhì huì shāo
譬如月初生时，稍稍增益，于智慧稍
shāo rú shì bú duò fēi fǎ suǒ yǔ wú yì suǒ shuō
稍如是，不堕非法；所语无异；所说
dì zhě gōng jìng
谛者恭敬。

fó yán rú shì jiā shè sān shí èr shì shì
佛言：如是，迦叶，三十二事，是

gù míng wéi pú sà
故名为菩萨。

fó yán jiā shè pì rú dì yī qiè rén suí
佛言：迦葉，譬如地，一切人随

qí suǒ zhǒng qí dì yì bú zhì rén yě rú shì fā yì
其所种，其地亦不置人也；如是发意

pú sà zì zhì nǎi chéng fó ráo yì shí fāng rén yì shì
菩萨，自致乃成佛饶益十方人，亦适

wú suǒ zhì yě jiā shè pì rú chūn xià wēn nuǎn suǒ
无所置也。迦葉，譬如春夏温暖，所

zhǒng chéng shu pú sà zhì huì chéng shu shí fāng rén gōng dé
种成熟；菩萨智慧成熟十方人功德

rú shì pì rú shuǐ bǎi gǔ cǎo mù jiē yīn shuǐ mào shèng
如是。譬如水，百谷草木皆因水茂盛；

pú sà rú shì fā xīn zhū jīng fǎ xī cóng zhōng shēng
菩萨如是，发心诸经法悉从中生。

pì rú fēng xī chéng zhū fó guó dù pú sà rú shì
譬如风，悉成诸佛国土；菩萨如是，

ōu hé jū shě luó xī chéng zhū fó jīng pì rú rì wú
沕和拘舍罗悉成诸佛经。譬如日，无

suǒ bú zhào tiān xià jiē jiàn qí míng pú sà rú shì
所不照，天下皆见其明；菩萨如是，

zhì huì guāng míng xī zhào shí fāng rén jīng dào zhī míng pì
智慧光明悉照十方人经道之明。譬

rú yuè chū shēng shí rì rì zēng yì pú sà rú shì
如月初生时，日日增益；菩萨如是，

jīng jìn jù zú yú gōng dé pì rú shī zǐ dú xíng dú
精进具足于功德。譬如师子，独行独

bù wú suǒ wèi pú sà rú shì pī jiè dé zhī kǎi dú
步无所畏；菩萨如是，被戒德之铠，独
xíng dú bù wú suǒ wèi pì rú cǎo mù suī wú shàng zhī
行独步无所畏。譬如草木，虽无上枝，
xià gēn yóu fù shēng pú sà rú shì suī duàn sān chù jí
下根由复生；菩萨如是，虽断三处极
dà cí xù jiàn shì jiān pì rú wàn chuān sì liú jiē guī
大慈续见世间。譬如万川四流皆归
yú hǎi hé wéi yī wèi pú sà rú shì chí ruò gān
于海，合为一味；菩萨如是，持若干
zhǒng xíng hé huì gōng dé chí yòng chéng yuàn yī wèi rù
种行合会功德，持用成愿一味，入
sà yún ruò zhōng pì rú xū mí shān dāo lì zhù qí
萨芸若中。譬如须弥山，忉利住其
shàng pú sà rú shì fā xīn chéng sà yún ruò pì rú
上；菩萨如是发心成萨芸若。譬如
shù yīn què yǔ pú sà rú shì chí jí dà cí yǔ yú
树荫却雨，菩萨如是持极大慈雨于
jīng dào pì rú guó wáng dé bàng chén gòng zhì zé hǎo ǒu
经道。譬如国王得傍臣共治，则好沕
hé jū shě luó rú shì pú sà suǒ zuò wéi rú fó
和拘舍罗；如是菩萨，所作为如佛。
pì rú tiān qíng yù suǒ yǔ bù néng dé yě pú sà rú
譬如天晴，欲索雨不能得也；菩萨如
shì bù xué jīng dào yù zhī bù gāo míng yě pì rú zhē
是不学经道，豫知不高明也。譬如遮

jiā yuè luó wáng zhī suǒ chù zì rán hòu qī bǎo zì rán
迦越罗王之所处，自然后七宝自然

lái shēng pú sà rú shì chū shēng sà yún ruò yì rán
来生；菩萨如是初生萨芸若意，然

hòu zì rán shēng sān shí qī pǐn jīng pì rú gèng zhì mó
后自然生三十七品经。譬如更治摩

ní zhū qí jià zēng bèi duō suǒ ráo yì shī chéng yī rén
尼珠，其价增倍多所饶益；师成一人

wéi pú sà dào zhòng ā luó hàn pì zhī fó jiē yī yòng
为菩萨道，众阿罗汉、辟支佛皆依用

dé dù pì rú dú yào zài rén shǒu zhōng bú hài shāng
得度。譬如毒药，在人手中不伤害

rén pú sà suī zài ài yù zhōng chí zhì huì bú rù è
人；菩萨虽在爱欲中，持智慧不入恶

dào pì rú jùn guó duō jī fèn rǎng yǒu yì dào tián cài
道。譬如郡国多积粪壤，有益稻田菜

yuán pú sà suī zài ài yù zhōng yì yú tiān shàng tiān
园；菩萨虽在爱欲中，益于天上天

xià
下。

fó yǔ jiā shè ruò yǒu pú sà yù xué jí dà
佛语迦叶：若有菩萨欲学极大

zhēn bǎo zhī jī yí rì luó jīng dāng suí shì jīng běn fǎ
珍宝之积遗日罗经，当随是经本法

jīng jìn hé děng wéi běn fǎ wú fǎ wú wǒ wú
精进。何等为本法？无法、无我、无

rén wú shòu wú cháng wú sè wú tòng yǎng wú
人、无寿、无常、无色、无痛痒、无
sī xiǎng wú shēng sǐ shí shì wéi fǎ běn gēn yǒu
思想、无生、死识，是为法本根。有
cháng zài yī biān wú cháng zài yī biān yǒu cháng wú cháng
常在一边，无常在一边，有常无常
shì zài qí zhōng wú sè wú jiàn wú shí shì gù wéi
适在其中，无色、不见、无识，是故为
zhōng zhī zhì xiá běn yě pì rú dà dì wéi yī jiè fù
中之智黠本也。譬如大地为一界，复
yī fó jiè liǎng jiè zhī jì zhōng wú sè wú jiàn
一佛界，两界之际中，无色、不见、
wú shí wú wǒ wú shí wú suǒ rù wú suǒ yǔ
无识、无我、无识、无所入、无所语，
shì wéi zhì xiá běn yě xīn wéi yī biān wú xīn wéi yī
是为智黠本也。心为一边，无心为一
biān shè wú xīn wú shí wú wǒ wú shí shì wéi
边，设无心、无识、无我、无识，是为
zhōng jiān zhī běn zhū fó jīng fǎ děng wú yǒu yì yǒu dé
中间之本。诸佛经法等无有异，有德
wú dé nèi shì wài shì yǒu shì jiān wú shì jiān wéi
无德、内事外事、有世间无世间、为
dù zhě wèi dù zhě tuō ài yù wèi tuō ài yù ní huàn
度者未度者、脱爱欲未脱爱欲，泥洹
děng wú yǒu yì yǒu zài yī biān wú yǒu zài yī biān
等无有异。有在一边，无有在一边，

yǒu wú yǒu shì zài zhōng jiān shì wéi zhì xiá zhōng běn
有 无 有 适 在 中 间 ， 是 为 智 黠 中 本
yě
也 。

fó yǔ jiā shè wǒ wéi rǔ cáo shuō fǎ cóng shēng
佛 语 迦 叶 ： 我 为 汝 曹 说 法 ， 从 生
zhì sǐ shēn suǒ chū shēng kǔ chī zài yī biān xiá zài yī
至 死 身 所 出 生 ， 苦 痴 在 一 边 ， 黠 在 一
biān wú chī wú xiá shì zài zhōng jiān shì wéi zhì xiá
边 ， 无 痴 无 黠 适 在 中 间 ， 是 为 智 黠
zhōng jiān zhī běn
中 间 之 本 。

fó yǔ jiā shè kōng bú zuò fǎ fǎ běn wú kōng
佛 语 迦 叶 ： 空 不 作 法 ， 法 本 无 空
wú xiàng bú zuò fǎ fǎ běn wú xiàng wú yuàn bú zuò fǎ
无 相 不 作 法 ， 法 本 无 相 无 愿 不 作 法 ，
fǎ běn wú yuàn wú sǐ shēng bú zuò fǎ fǎ běn wú sǐ
法 本 无 愿 无 死 生 不 作 法 。 法 本 无 死
shēng sǐ shēng wú chū shēng wú miè wú chù suǒ wú xíng
生 ， 死 生 无 出 生 无 灭 无 处 所 ， 无 形
bú zuò fǎ fǎ běn wú xíng dāng suí shì běn fǎ shì wéi
不 作 法 。 法 本 无 形 当 随 是 本 法 ， 是 为
zhōng jiān shì běn fǎ bú zì fēn bié jiě shēn wéi kōng yě
中 间 视 本 法 ， 不 自 分 别 解 身 为 空 也 。

kōng qì kōng zhōng zhī kōng běn zì kōng fū dāng lái kōng xiàn zài
空 弃 空 中 之 空 本 自 空 甫 当 来 空 现 在

kōng
空。

fó yǔ jiā shè rén níng zhù chī dà rú xū mí
佛 语 迦 叶：人 宁 著 痴 大 如 须 弥
shān hū wéi yǒu qí guò bù zú yán ěr rén yǒu zhù
山，呼 为 有 其 过，不 足 言 耳！人 有 著
kōng yán yǒu kōng qí guò shèn dà ruò yǒu zhù chī zhě xiǎo
空 言 有 空，其 过 甚 大。若 有 著 痴 者 晓
kōng dé tuō zhù kōng zhě bù dé tuō
空 得 脱，著 空 者 不 得 脱。

fó yǔ jiā shè yán pì rú rén bìng dé liáng yī
佛 语 迦 叶 言：譬 如 人 病 得 良 医
yǔ yào yào rù fù zhōng bù xíng yú jiā shè yì yún hé
与 药，药 入 腹 中 不 行。于 迦 叶 意 云 何？
shì rén néng yù fǒu
是 人 能 愈 否？

jiā shè bào yán dà nàn
迦 叶 报 言：大 难。

fó yán wài yú dào xiǎo kōng dé tuō zhù kōng bù
佛 言：外 余 道 晓 空 得 脱，著 空 不
dé tuō pì rú rén wèi yú xū kōng tí kū jiào rén què
得 脱。譬 如 人 畏 于 虚 空，啼 哭 教 人 却
qù xū kōng fó yǔ jiā shè shì rén níng què xū kōng
去 虚 空。佛 语 迦 叶：是 人 宁 却 虚 空
fǒu
否？

jiā shè yán bù kě què yě
迦葉言：不可却也。

fó yán rú shì jiā shè ruò shā mén pó luó
佛言：如是，迦葉，若沙門、婆羅
mén wèi yú xū kōng qí rén yì kōng yǔ fù wèi kōng shì
門畏于虛空，其人亦空語復畏空。是
rén wéi kuáng wú yǒu yì
人為狂，无有异。

fó yǔ jiā shè yán pì rú huà shī zì huà guǐ
佛語迦葉言：譬如畫師自畫鬼
shén xiàng hái zì fù kǒng bù pì rú rén wèi dé dào zhě
神像，還自復恐怖。譬如人未得道者，
rú shì sè shēng xiāng wèi zuò shì duò sǐ shēng zhōng bù xiǎo
如是色聲香味，坐是墮死生中不曉
fǎ pì rú mù zhōng huǒ chū hái zì shāo mù cóng guān dé
法。譬如木中火出還自燒木，從觀得
xiá zì shāo shēn pì rú huàn shī huà zuò rén hái zì qǔ
黠自燒身。譬如幻師化作人，還自取
huàn shī dàn rú shì sè shēng xiāng wèi duì cóng zhōng chū
幻師啖。如是色聲香味對，從中出
niàn dàn kōng dàn wú tā qí
念啖空啖无他奇。

fó yǔ jiā shè pì rú dēng zhù zhī míng bú zì
佛語迦葉：譬如燈炷之明，不自
niàn yán wǒ dāng zhú míng qù míng yě rán dēng zhù zhào
念言：我當逐冥去冥也，然燈炷照，

bù zhī míng suǒ qù chù rú shì zhì xiá bú niàn wǒ dāng
不知冥所去处。如是智黠不念：我当

qù yú chī dé zhì xiá bù zhī yú chī suǒ qù chù yě
去愚痴得智黠，不知愚痴所去处也。

shì zhì xiá wú suǒ cóng lái yì wú yǒu chí lái zhě shì
是智黠无所从来，亦无有持来者。是

dēng zhù míng shì míng kōng bù kě dé chí yě shì zhì
灯炷明、是冥，空不可得持也。是智

xiá shì chī liǎng zhě jù kōng wú suǒ chí yě pì rú
黠、是痴，两者俱空无所持也。譬如

dà shě xiǎo shě bǎi suì ruò qiān suì wèi cháng yú qí zhōng
大舍小舍百岁若千岁，未尝于其中

rán dēng huǒ yě què hòu gè yú zhōng rán dēng huǒ jiā shè
燃灯火也，却后各于中燃灯火。迦叶，

yú jiā shè yì yún hé shì míng zài zhōng qiān suì ruò wǒ
于迦叶意云何？是冥在中千岁，若我

háo qiáng bù chū
豪强不出？

jiā shè bái fó yán fǒu yě míng suī jiǔ zài zhōng
迦叶白佛言：否也，冥虽久在中，

jiàn huǒ míng bù gǎn dāng jí qù
见火明不敢当即去。

fó yán rú shì jiā shè pú sà shù qiān jù
佛言：如是，迦叶，菩萨数千巨

yì wàn jié zài ài yù zhōng wéi yù suǒ fù wén fó jīng
亿万劫，在爱欲中为欲所覆，闻佛经

yī fǎn niàn shàn zuì jí xiāo jìn dēng zhù míng zhě yú fó
一反念善罪即消尽。灯炷明者，于佛

fǎ zhōng zhì xiá míng shì yě míng ài yù jí wéi xiāo jìn
法中智黠明是也，冥爱欲即为消尽。

pì rú xū kōng zhōng bù shēng gǔ shí yě dì zhǒng nǎi shēng
譬如虚空中不生谷实也，地种乃生

gǔ shí ěr rú shì ní huán zhōng bù shēng pú sà yě
谷实耳！如是泥洹中不生菩萨也，

fèn zhì qí dì gǔ zhǒng rùn zé shēng yú ài yù zhōng shēng
粪治其地谷种润泽生，于爱欲中生

pú sà
菩萨。

fó yǔ jiā shè pì rú kuàng yě zhī zhōng ruò shān
佛语迦叶：譬如旷野之中若山

shàng bù shēng lián huá jí yōu bō huá yě pú sà bù
上，不生莲华及优钵华也，菩萨不

yú zhòng ā luó hàn pì zhī fó fǎ zhōng chū yě pì
于众阿罗汉、辟支佛法中出也。譬

rú dà bēi shuǐ wū ní zhī zhōng shēng lián huá yōu bō
如大陂水污泥之中，生莲华、优钵

huá yě cóng ài yù zhōng shēng pú sà fǎ pì rú sì
华也，从爱欲中生菩萨法。譬如四

dà hǎi tíng zhù pú sà yú sān jiè gōng dé zhōng rùn zé
大海停住，菩萨于三界功德中，润泽

chéng pú sà dào pì rú dù chóng shí jiè zǐ kōng luó
成菩萨道。譬如蠹虫食芥子空，罗

hàn pì zhī fó zhì ěr suǒ ěr pì rú má yóu pò yī
汉、辟支佛智尔所耳！譬如麻油破一

fā zuò bǎi fēn chí yī fēn wú yóu má zhōng wéi chū jǐ
发作百分，持一分搵油麻中为出几

suǒ tí luó hàn pì zhī fó zhì rú shì rú shí fāng
所滴，罗汉、辟支佛智如是。如十方

kōng suǒ zhì pú sà xiǎo fó zhì rú shì pì rú zhē jiā
空所至，菩萨晓佛智如是。譬如遮迦

yuè luó yǒu qiān zǐ wú yǒu yī zǐ yīng zhē jiā yuè luó
越罗有千子，无有一子应遮迦越罗

xiàng yě suī yǒu ěr suǒ zǐ bú zài zǐ jì zhōng yě
相也；虽有尔所子，不在子计中也。

yǒu luó hàn shù qiān jù yì wàn rén bú zài fó jì zhōng
有罗汉数千巨亿万人，不在佛计中；

wú yī pú sà fó suī yǒu ěr suǒ luó hàn bú jù zú
无一菩萨，佛虽有尔所罗汉，不具足

wéi fó zǐ yě pì rú zhē jiā yuè luó zhèng fū rén yǔ
为佛子也。譬如遮迦越罗正夫人与

pín qióng rén gòng jiāo tōng cóng zhōng shēng zǐ
贫穷人，共交通从中生子。

fó yǔ jiā shè shì níng yīng wéi zhē jiā yuè luó
佛语迦叶：是宁应为遮迦越罗

zǐ bù hū
子不乎？

jiā shè bào fó yán fǒu yě
迦叶报佛言：否也。

fó yán rú shì jiā shè suī yǒu luó hàn cóng
佛言：如是，迦叶，虽有罗汉从
fǎ zhōng chū shì fēi fó zǐ yě bú lèi pú sà hé
法中出，是非佛子也，不类菩萨。何
yǐ gù pú sà bú duàn fó fǎ gù pì rú zhē jiā yuè
以故？菩萨不断佛法故。譬如遮迦越
luó yǔ qīng yī jiāo tōng què hòu shēng zǐ jù zú chéng zhē
罗与青衣交通却后生子，具足成遮
jiā yuè luó xiàng suī cóng qīng yī shēng yóu wéi shì zhē
迦越罗相；虽从青衣生，由为是遮
jiā yuè luó zǐ yě rú shì pú sà suī zài shēng sǐ zhōng
迦越罗子也。如是菩萨虽在生死中，
xíng lì shǎo huì wéi fó zǐ pì rú zhē jiā yuè luó fū
行力少会为佛子。譬如遮迦越罗夫
rén huái qū qī rì huì dāng chéng zhē jiā yuè luó xiàng yě
人怀躯七日，会当成遮迦越罗相也，
zhū tiān jiē chè shì jiàn fù zhōng bào tāi suī zhē jiā yuè
诸天皆彻视见腹中胞胎。虽遮迦越
luó zǐ duō zhě wú zhē jiā yuè luó xiàng zhū tiān yán
罗子多者，无遮迦越罗相，诸天言
yóu bù rú gòng yǎng fù zhōng qī rì zǐ yě fā yì pú
由不如供养腹中七日子也。发意菩
sà rú shì zhōng yǒu wéi fó dào zhū tiān xīn niàn yán suī
萨如是中有为佛道，诸天心念言：虽
yǒu luó hàn shù qiān wàn yì háo zūn bù rú gòng yǎng fā
有罗汉数千万亿豪尊，不如供养发

yì pú sà yě pì rú mó ní zhū yǒu shuǐ jīng dà rú
意菩萨也。譬如摩尼珠，有水精大如

xū mí shān bù rú yī mó ní zhū chū fā yì pú sà
须弥山，不如一摩尼珠；初发意菩萨

zhòng ā luó hàn pì zhī fó suǒ bù néng jí yě pì
众，阿罗汉、辟支佛所不能及也。譬

rú zhē jiā yuè luó yǒu shǎo zǐ zhū xiǎo wáng bàng chén jiē
如遮迦越罗有少子，诸小王傍臣皆

wéi zuò lǐ chū fā yì pú sà rú shì zhū tiān shì
为作礼；初发意菩萨如是，诸天、释、

fàn shì jiān rén lóng guǐ shén jiē wéi zuò lǐ
梵、世间人、龙、鬼、神皆为作礼。

pì rú dà shān zhū yào cǎo xī chū qí diān yì wú yǒu
譬如大山诸药草，悉出其巅亦无有

zhǔ suí qí yǒu bìng zhě yǔ zhū bìng jiē yù pú sà rú
主，随其有病者与诸病皆愈；菩萨如

shì chí zhì huì yào yù shí fāng tiān xià rén shēng sǐ lǎo
是持智慧药，愈十方天下人生死老

bìng xī děng xīn pì rú yuè chū shēng rén jiē wéi zuò lǐ
病悉等心。譬如月初生人皆为作礼，

yuè chéng mǎn wú yǒu wéi zuò lǐ zhě ruò yǒu xìn fó zhě
月成满无有为作礼者；若有信佛者，

yú fó fǎ zhōng pú sà fā yì ruò yǒu xìn fó zhě duō
于佛法中菩萨发意，若有信佛者，多

wéi pú sà zuò lǐ zhě hé yǐ gù cóng pú sà chéng fó
为菩萨作礼者。何以故？从菩萨成佛

gù pì rú yǒu zhì zhě bù shě yuè wéi xīng xiù zuò lǐ
故。譬如 有智者不舍月为星宿作礼
yě gāo rén rú shì bù shě pú sà wéi luó hàn zuò lǐ
也；高人如是，不舍菩萨为罗汉作礼
yě pì rú tiānshàngtiān xià gòng zhì yī shuǐ jīng huì bù
也。譬如 天上天下共治一水精，会不
néng dé mó ní zhū yě yī qiè zì shǒu chí jiè chán sān
能得摩尼珠也；一切自守持戒禅三
mèi zhì xiá luó hàn suī zhòng bù néng zuò fó shù xià bù
昧智黠罗汉虽众，不能坐佛树下，不
néng zuò fó yě
能作佛也。

ěr shí fó yǔ mó hē jiā shè pú sà xué yòng
尔时，佛语摩诃迦叶菩萨：学用

shí fāng rén gù pú sà zuò gōng dé yòng shí fāng rén gù
十方人故 菩萨作功德，用十方人故
pú sà zuò gōng dé bú zì gòng gāo pú sà cháng dāng jiào
菩萨作功德，不自贡高。菩萨常当教
shí fāng rén yù qí bìng hé děng wéi yù bìng yīn zhě yǐ
十方人愈其病，何等为愈病？淫者以
guān wéi yào chēn huì zhě yǐ děng xīn wéi yào chī zhě yǐ
观为药，嗔恚者以等心为药，痴者以
shí èr yīn yuán wéi yào yí bú xìn zhě yǐ kōng wéi yào
十二因缘为药，疑不信者以空为药。
yù chù sè chù wú sè chù ruò yù jué cǐ zhě yǐ
欲处、色处、无色处，若欲觉此者，以

wú xiàng wéi yào shì wǒ suǒ fēi wǒ suǒ ài yù suǒ
无相为药；是我所、非我所，爱欲所

niàn yǐ wú yuàn wéi yào sì diān dǎo gè zì yǒu yào
念，以无愿为药。四颠倒各自有药。

hé děng wéi gè zì yǒu yào yī zhě yǒu cháng yǐ wú
何等为各自有药？一者、有常以无

cháng wéi yào èr zhě yǒu lè yǐ kǔ wéi yào sān zhě
常为药，二者、有乐以苦为药，三者、

yǒu yán shì wǒ suǒ yǐ fēi wǒ suǒ wéi yào sì zhě yǒu
有言是我所以非我所为药，四者、有

shēn yǐ guān wéi yào sì yì zhǐ yǐ shēn xīn wéi niàn shì
身以观为药。四意止以身心为念，是

wéi yào sì yì duàn yī qiè è xī duàn shì wéi yào
为药。四意断一切恶悉断，是为药。

sì shén zú niàn hé huì chéng shēn yǐ kōng qì wéi yào wǔ
四神足念合会成身以空弃为药，五

gēn wǔ lì bú xìn xiè dài niàn gōng dé wéi yào qī jué
根、五力不信懈怠念功德为药，七觉

yì rù fǎ xiá shì wéi yào wài dào jí bú xìn yǐ bā
意入法黠是为药，外道及不信以八

dào wéi yào shì wéi gè gè fēn bié yào
道为药。是为各各分别药。

fó yǔ jiā shè ruò yán fú lì ruò yī ruò
佛语迦叶：若阎浮利，若医、若

yī dì zǐ zhě huò yī wáng zuì zūn sān qiān guó dù mǎn
医弟子者，或医王最尊，三千国土满

qí zhōng zhě huò yī wáng mǎn qí zhōng suī yǒu nǎi ěr
其中者。或医王满其中，虽有乃尔
suǒ yī wáng bù néng yù wài dào jí bú xìn zhě bù zhī
所医王，不能愈外道及不信者，不知
dāng chí hé děng fǎ yào yù yě pú sà zuò shì niàn bù
当持何等法药愈也。菩萨作是念：不
chí shì jiān yào yù rén bìng yě dāng chí fó fǎ yào yù
持世间药愈人病也，当持佛法药愈
rén bìng hé děng wéi fó fǎ yào suí qí yīn yuán xiá
人病。何等为佛法药？随其因缘，黠
huì zhōng wú wǒ wú rén wú shòu wú mìng xìn kōng
慧中无我、无人、无寿、无命，信空
dù tuō kōng wú kōng wén shì bù kǒng bú jù chí jīng jìn
度脱。空无空闻是不恐不惧，持精进
tuī niàn xīn hé děng xīn rù yín hé děng xīn rù chēn nù
推念心，何等心入淫，何等心入嗔怒，
hé děng xīn rù chī chí guò qù dāng lái jīn xiàn zài
何等心入痴，持过去、当来、今现在
xīn rù yē guò qù wéi jìn fǔ dāng lái wèi zhì jīn
心入耶？过去为尽甫，当来未至，今
xiàn zài wú suǒ zhù yě
现在无所住也。

fó yǔ jiā shè yán xīn wú sè wú shì wú jiàn
佛语迦叶言：心无色无视无见。

fó yǔ jiā shè yán zhū fó yì bú jiàn xīn zhě
佛语迦叶言：诸佛亦不见心者，

běn wú suǒ yǒu wú suǒ yīn yě zì zuò shì yīn yuán zì
本无所有无所因也，自作是因緣，自
dé shì sǐ shēng xīn yuǎn zhì ér dú xíng xīn pì rú liú
得是死生。心远至而独行，心譬如流
shuǐ shàng shēng pào mò xū yú ér miè xīn pì rú tiān bào
水上生泡沫须臾而灭，心譬如天暴
yǔ zú lái wú qī ài yù yì rú shì zú lái wú
雨卒来无期；爱欲亦如是，卒来无
qī xīn pì rú fēi niǎo mí hóu bú shì zhǐ yī chù yě
期。心譬如飞鸟、猕猴不适止一处也，
xīn suǒ yīn bú shì zhǐ yī chù yě pì rú huà shī gè
心所因不适止一处也。譬如画师各
gè fù cǎi xīn gè gè yì rú shì suí háng suǒ wéi
各赋彩，心各各异，如是随行所为。
pì rú wáng yú zhòng rén zhōng wéi shàng xīn yú zhū gōng dé
譬如王于众人中为上，心于诸功德
zhōng wú shàng pì rú cāng yīng zài fèn shàng zhù zì yǐ wéi
中无上。譬如苍蝇在粪上住自以为
jìng xīn yì rú shì rù ài yù zhōng zì yǐ wéi jìng xīn
净，心亦如是入爱欲中自以为净。心
pì rú yuàn jiā zhì rén zhù è dào zhōng wú yǒu qī yě
譬如怨家，掷人著恶道中无有期也。
pì rú chí huī zuò chéng chí wú cháng zuò yǒu cháng pì
譬如持灰作城、持无常作有常，譬
rú chí gōu xíng diào yú dé xīn chí fēi wǒ suǒ shì wǒ
如持钩行钓鱼得，心持非我所以我

suǒ xīn pì rú zéi suǒ zuò gōng dé fǎn zì rǔ pì
所。心譬如贼，所作功德反自辱。譬
rú bǎn shàng shàng xià xīn xū yú yǒu ài xū yú yǒu
如阪上上下下，心须臾有爱、须臾有
zēng xīn pì rú yuàn jiā dàn sì rén biàn xīn cháng yù wén
憎。心譬如怨家但伺人便。心常欲闻
xiāng pì rú huà píng shèng shǐ yǒu hé tā qí xīn xǐ
香，譬如画瓶盛屎，有何他奇。心喜
wèi pì rú nú suí dài fu shǐ xīn lè duì pì rú fēi
味，譬如奴随大夫使心乐对，譬如飞
é zì tóu dēng huǒ zhōng
蛾自投灯火中。

fó yǔ jiā shè xīn suǒ zhī liǎo bù kě dé suī
佛语迦叶：心索之了不可得，虽
bù kě dé shì wéi wú yǒu suī wú yǒu yīn wèi wú suǒ
不可得是为无有，虽无有因为无所
shēng suī wú suǒ shēng yì wú suǒ chū suī wú suǒ chū
生，虽无所生亦无所出，虽无所出
yì wú suǒ huài suī wú suǒ huài yì wú yǒu sǐ yì wú
亦无所坏，虽无所坏亦无有死亦无
yǒu shēng suī wú suǒ shēng wú suǒ sǐ běn wú yīn yuán sǐ
有生，虽无所生无所死本无因缘死
shēng suī běn wú yīn yuán wú shēng yì wú yuàn yě suī
生，虽本无因缘无生亦无愿也，虽
wú yuàn yì wú suǒ chí suī wú suǒ chí shì wéi luó hàn
无愿亦无所持，虽无所持是为罗汉

miè shì wéi luó hàn miè wú jiè jìn yě ruò sǐ shēng
灭，是为罗汉灭无诫禁也。若死生、
ruò jì suǒ zuò zuì běn liǎo wú yǒu shì wú sǐ shēng shì
若计所作罪本了无有，是无死生是
wéi luó hàn miè luó hàn miè yì wú shēn xíng wú kǒu
为罗汉灭。罗汉灭亦无身行、无口
xíng wú xīn xíng shì miè wú yǒu yì yě hé yǐ gù?
行、无心行，是灭无有异也。何以故？
zhū jīng yī wèi gù shì miè jiē děng rú xū kōng shì miè
诸经一味故。是灭皆等如虚空，是灭
shì wú suǒ mò yì wú shì wǒ suǒ yì fēi shì wǒ
适无所莫，亦无是我所，亦非是我
suǒ shì miè dì běn wú dì shì miè běn jìng wú ài yù
所。是灭谛本无谛，是灭本净无爱欲
zhī xiá huì yě běn miè lí běn miè shì miè suí cì zhì
之瑕秽也。本灭离本灭，是灭随次至
yú ní huán shì miè wú jìn yě běn wú yǒu shēng yě
于泥洹，是灭无尽也，本无有生也。
shì miè ān yīn yòng zhì ní huán gù ān yīn shì miè yě
是灭安隐用至泥洹故，安隐是灭也，
cháng miè cháng jīng wú běn shì miè hǎo qù běn wú sǐ
常灭常经无本。是灭好去，本无死
shēng
生。

fó yǔ jiā shè yán zì qiú shēn shì mò yōu wài
佛语迦叶言：自求身事，莫忧外

shì hòu dāng lái shì bǐ qiū bèi pì rú chí kuài zhì gǒu
事!后当来世比丘辈,譬如持块掷狗,
gǒu dàn zhú kuài bù zhú rén dāng lái bǐ qiū yì ěr yù
狗但逐块不逐人。当来比丘亦尔,欲
yú shān zhōng kòng xián zhī chù cháng yù dé ān yīn kuài lè
于山中空闲之处,常欲得安隐快乐,
bù kěn nèi zì guān shēn yě rú shì wéi bù xiǎo sè ěr
不肯内自观身也。如是为不晓色耳
bí shé shēn cóng shì hé yuán dé tuō hū cóng shì rù chéng
鼻舌身,从是何缘得脱乎?从是入城
qǐ gài ruò zhì jù yì jiàn sè shēng xiāng wèi xì ruǎn
乞丐,若至聚邑,见色声香味细软
yù dé zhě biàn wéi duò shuāi yú shān zhōng ruò duō shǎo
欲得者,便为堕衰于山中。若多少
chí jiè bú nèi guān sǐ zé tiān shàng shēng cóng tiān shàng
持戒不内观,死则天上生;从天上
lái xià shēng shì jiān cóng shì yǐ hòu bù lí sān è dào
来下生世间,从是以后不离三恶道。

fó yǔ jiā shè yán bǐ qiū rú gǒu zhú kuài rén
佛语迦叶言:比丘如狗逐块,人
mà yì fù mà zhī rén wō yì fù wō zhī bú zhì xīn
骂亦复骂之,人挝亦复挝之,不制心
zhě yì rú shì pì rú tiáo mǎ shī mǎ yǒu táng tú zhě
者亦如是。譬如调马师,马有搪掇者,
dāng shù shù jiào zhī jiǔ hòu tiáo hǎo bǐ qiū shí shí fǎ
当数数教之,久后调好;比丘时时法

guān zhì xīn tiáo yì bú jiàn qí è rú shì pì rú rén
观制心调，亦不见其恶如是。譬如人
bìng hóu yān tòng jǔ yī shēn jiē wéi tòng rén xīn xì yú
病喉咽痛，举一身皆为痛；人心系于
shì wǒ suǒ fēi wǒ suǒ suí wài dào yì rú shì
是我所非我所，随外道亦如是。

fó yǔ jiā shè yán shā mén yǒu èr shì duò láo
佛语迦叶言：沙门有二事，堕牢
yù zhōng yī zhě yán shì wǒ suǒ èr zhě qiú rén yù
狱中：一者、言是我所，二者、求人欲
dé gòng yǎng shā mén fù yǒu èr shì fù hé wèi èr shì
得供养。沙门复有二事缚。何谓二事？
yī zhě xué wài dào èr zhě duō yù jī yī bèi jí
一者、学外道，二者、多欲积衣被及
jiā shā bō shā mén fù yǒu èr shì zhōng dào duàn hé děng
袈裟钵。沙门复有二事中道断。何等
wéi èr shì yī zhě yǔ bái yī hòu shàn èr zhě jiàn
为二事？一者、与白衣厚善，二者、见
hǎo chí jiè shā mén fǎn zēng shā mén fù yǒu èr shì duò
好持戒沙门反憎。沙门复有二事堕
gòu zhuó zhōng hé wèi èr shì yī zhě cháng niàn ài yù
垢浊中。何谓二事？一者、常念爱欲，
èr zhě xǐ jiāo jié zhī yǒu shā mén fù yǒu èr shì
二者、喜交结知友。沙门复有二事
zhù hé děng wéi èr shì zì yǒu guò bù kěn huǐ fǎn
著。何等为二事？自有过不肯悔，反

niàn tā rén è ?shā mén fù yǒu èr shì duò ní lí
念他人恶。沙门复有二事，堕泥犁

zhōng hé děng wéi èr shì yī zhě fěi bàng jīng dào èr
中。何等为二事？一者、诽谤经道，二

zhě huǐ jiè shā mén fù yǒu èr shì hé děng wéi èr
者、毁戒。沙门复有二事。何等为二

shì yī zhě dōu fàn jiè èr zhě yú fǎ zhōng wú suǒ
事？一者、都犯戒，二者、于法中无所

dé shā mén fù yǒu èr shì huǐ hé děng wéi èr shì
得。沙门复有二事悔。何等为二事？

yī zhě bù yīng xíng qiáng pī jiǎ shā èr zhě shēn bú
一者、不应行强披袈裟；二者、身不

zì chí jiè chí jiè bǐ qiū fǎn chéng shì shā mén fù yǒu
自持戒，持戒比丘反承事。沙门复有

èr shì bìng nán yù hé děng wéi èr shì yī zhě xīn
二事病难愈。何等为二事？一者、心

xié luàn èr zhě rén yǒu zuò pú sà dào zhě zhǐ duàn
邪乱，二者、人有作菩萨道者止断。

fó yǔ jiā shè shā mén hé gù zhèng zì shā mén
佛语迦叶：沙门何故，正字沙门？

yǒu sì shì zì wéi shā mén hé děng wéi sì yī zhě
有四事字为沙门。何等为四？一者、

xíng róng pī fú xiàng rú shā mén èr zhě wài rú shā mén
形容被服像如沙门；二者、外如沙门，

nèi huái yú chǎn sān zhě qiú suǒ huá míng zì gòng gāo
内怀谗谄；三者、求索哗名自贡高；

sì zhě xíng bú fàn zhēn shā mén yě hé děng wéi xíng
四者、行不犯，真沙门也。何等为形

róng pī fú rú shā mén zhě kūn tóu tī xū zhù jiā shā
容被服如沙门者？髡头剔须，著袈裟

chí bō xīn bú zhèng bù chí jiè dàn yù zuò è xǐ xué
持钵，心不正不持戒，但欲作恶喜学

wài dào shì wéi pī fú rú shā mén hé yīn wài rú shā
外道，是为被服如沙门。何因外如沙

mén nèi huái yú chǎn zhě ān xú ér xíng ān xú ér
门，内怀谗谄者？安徐而行，安徐而

chū ān xú ér rù wài dào cū è yú shān jiān cǎo wū
出，安徐而入，外道粗恶于山间草屋

wéi lú nèi wú xìn zhù wǒ zhù wǒ suǒ zhōng yǒu yīn
为庐，内无信，著我、著我所，中有因

kǔ zhí xìn zhě fǎn zì jí dù hé yīn wèi qiú suǒ huá
苦直信者反自嫉妒。何因为求索哗

míng zhě yú chǎn chí jiè lìng tā rén chēng yù yú chǎn xué
名者？谗谄持戒令他人称誉，谗谄学

jīng lìng tā rén chēng yù yú chǎn pì chù lìng rén chēng yù
经令他人称誉，谗谄僻处令人称誉，

bú zì kè zé qiú dù tuō dàn yǒu yú chǎn hé děng wéi
不自克责求度脱，但有谗谄。何等为

xíng bú fàn zhēn shā mén bù xī shòu mìng sǔn shēn hé
行不犯，真沙门？不惜寿命损身，何

kuàng suǒ guī yí gòng yǎng zhě ruò yǒu bǐ qiū shǒu kōng xíng
况索归遗供养者？若有比丘守空行，

cháng quàn lè zhuī jí xī jiàn zhū fǎ jìng jié běn wú xiá
常劝乐追，及悉见诸法净洁本无瑕
huì zì zuò xiá míng bù cóng tā rén chí xiá míng yú fó
秽，自作黠明不从他人持黠明，于佛
fǎ yì bú zhù hé kuàng cháng zhù sè yì wú jié zhě
法亦不著，何况常著色？亦无结者，
yì wú tuō zhě běn wú bú jiàn ní huán yì wú sǐ shēng
亦无脱者，本无不见泥洹，亦无死生，
yì wú ní huán shì wéi zhēn shā mén
亦无泥洹，是为真沙门。

fó yǔ jiā shè zhì chéng shā mén cháng dàng zuò shì
佛语迦叶：至诚沙门常当作是
niàn dāng xiào zhēn shā mén mò xiào huá míng yú yí shā mén
念！当效真沙门，莫效哗名谀訑沙门
yě pì rú pín rén hào míng dà fù dàn dé fù míng wú
也。譬如贫人号名大富，但得富名无
suǒ yǒu yě
所有也。

fó yǔ jiā shè shì rén yīng dé wéi yǒu shì zì
佛语迦叶：是人应得为有是字
fǒu
否？

jiā shè yán fǒu yě
迦叶言：否也。

fó yán rú shì jiā shè suī yǒu shā mén zì
佛言：如是，迦叶，虽有沙门字，

bù xíng shā mén fǎ yě yì rú pín rén zì chēng dà fù
不行沙门法也。亦如贫人自称大富，

pì rú rén wéi shuǐ suǒ mò nì fǎn kě yù sǐ shā mén
譬如人为水所没溺反渴欲死；沙门

rú shì duō fěng jīng gāo cái bú qù qíng yù yú qíng yù
如是多讽经，高才不去情欲，于情欲

zhōng kě yù sǐ zuò rù ní lí qín shòu bì lì
中渴欲死，坐入泥犁、禽兽、薜荔

zhōng pì rú yī mǎn yī jù qì yào bù néng zì yù qí
中。譬如医满一具器药，不能自愈其

bìng suī duō fěng jīng ér bù chí jiè pì rú rén bìng dé
病，虽多讽经而不持戒。譬如人病得

wáng jiā yào bú zì hù zuò sǐ suī duō fěng jīng ér bù
王家药，不自护坐死，虽多讽经而不

chí jiè rú shì pì rú mó ní zhū duò yú shǐ zhōng suī
持戒如是。譬如摩尼珠堕于屎中，虽

duō fěng jīng ér bù chí jiè pì rú sǐ rén zhù jīn fù
多讽经而不持戒。譬如死人著金傅

shì bù chí jiè fǎn pī jiǎ shā xiàng rú chí jiè shā mén
饰，不持戒反被袈裟像如持戒沙门。

pì rú zhǎng zhě zǐ fú shì zhù xīn yī zhù xīn fù shì
譬如长者子服饰，著新衣、著新傅饰，

duō fěng jīng chí jiè hǎo yì rú shì
多讽经持戒好亦如是。

fó yǔ jiā shè yǒu sì shì bù chí jiè xiàng lèi
佛语迦叶：有四事，不持戒像类

chí jiè rén hé děng wéi sì yī zhě ruò yǒu bǐ qiū
持戒人。何等为四？一者、若有比丘
jìn jiè suǒ shuō bú fàn quē yě suī yǒu shì yǒu zhù hū
禁戒所说不犯缺也，虽有是有著呼
yǒu rén èr zhě ruò bǐ qiū xī zhī lǜ jīng zhù xíng
有人；二者、若比丘悉知律经，著行
shì wǒ suǒ xíng sān zhě ruò yǒu bǐ qiū zhù wǒ shì wǒ
是我所行；三者、若有比丘著我是我
suǒ sī zhě cháng xíng děng xīn děng xīn yú rén zhù bù
所；四者、常行等心，等心于人著怖
wèi yú sǐ shēng shì wéi shā mén bù chí jiè míng chí jiè
畏于死生，是为沙门不持戒名持戒。

fó yǔ jiā shè yán jìn jiè wú xíng bú zhù sān
佛语迦叶言：禁戒无形不著三

jiè hé yīn míng wéi jiè wú wú wú wǒ wú rén
界。何因名为戒？无吾、无我、无人、
wú mìng wú yì wú míng wú zhǒng wú huà wú
无命、无意、无名、无种、无化、无
jiào wú yǒu zuò zhě wú suǒ lái wú suǒ qù wú zhì
教，无有作者，无所来无所去，无制
wú miè wú shēn suǒ fàn wú kǒu suǒ fàn wú xīn suǒ
无灭，无身所犯，无口所犯，无心所
fàn wú shì wú jì wú shì suǒ zhù yì wú yǒu jiè
犯，无世、无计、无世所住，亦无有戒
yì bù wú jiè yì wú suǒ niàn yì wú bài huài yì
亦不无戒，亦无所念，亦无败坏，亦

wú zuò lì shì gù wéi jìn jiè yī
无坐立，是故为禁戒矣！

ěr shí fó shuō yuē jiè wú xiá huì zhù yě
尔时，佛说曰：戒无瑕秽著也。

jiè zhě wú shē wú chēn huì ān dìng jiù ní huán rú
戒者，无奢无嗔恚，安定就泥洹，如

shì wéi chí jiè bú ài shēn yì bú ài mìng bú lè yú
是为持戒。不爱身亦不爱命，不乐于

wǔ dào xī xiǎo liǎo rén yú fǎ yú fó fǎ zhōng shì gù
五道，悉晓了人于法，于佛法中是故

wéi jiè shì bú zài zhōngbiān zhǐ yě zhōngbiān bú zhù
为戒。适不在中边止也，中边不著，

bú zhù bú fù pì kōng zhòng fēng shì wéi chí jiè míng
不著不缚，譬空中风，是为持戒名，

jí zhǒng wú suǒ zhǐ yě rén dìng xīn wú suǒ zhù wú wǒ
及种无所止也。人定心无所著，无我

xiǎng wú rén xiǎng xiǎo shì zhě shì wéi jìng chí jiè yě
想，无人想，晓是者是为净持戒也。

bù qīng yú jìn jiè bú zì gòng gāo cháng yù shǒu dào chí
不轻于禁戒，不自贡高，常欲守道持

jiè rú shì wú yǒu néng guò zhě lí wǒ suǒ xiǎng zì
戒，如是无有能过者。离我所想，自

wǒ jí shì wǒ suǒ dōu wú yǒu shì yě xìn yú kōng jí
我及是我所，都无有是也。信于空及

fó fǎ xíng bù zhān wū yú shì bú zhù yú shì jiān
佛法，行不沾污于世，不著于世间，

cóng míng rù míng shì wú suǒ yīn bú zhù yú sān jiè
从冥入明，适无所因，不著于三界，
shì wéi chí jiè
是为持戒。

shí fó shuō shì jīng fǎ èr wàn èr qiān zhū tiān
时佛说是经法，二万二千诸天
rén jí shì jiān rén mín zhū lóng guǐ shén jiē dé xū
人，及世间人民、诸龙鬼神，皆得须
tuó huán dào bā bǎi shā mén jiē dé ā luó hàn dào
陀洹道。八百沙门，皆得阿罗汉道。
wǔ bǎi shā mén sù jiē xíng shǒu yì dé chán dào wén fó
五百沙门素皆行守，意得禅道，闻佛
shuō shēn jīng jiē bù jiě bú xìn biàn cóng zhòng zuò bì yì
说深经皆不解不信，便从众坐避易
wáng qù
亡去。

jiā shè bī qiū bái fó yán shì wǔ bǎi shǒu chán
迦叶比丘白佛言：是五百守禅
bī qiū wén shēn jīng bù jiě bú xìn mó hé ér qù
比丘，闻深经不解不信，摩何而去？

fó yǔ jiā shè shì wǔ bǎi shǒu chán bī qiū xìn
佛语迦叶：是五百守禅比丘信
yú zhòng duō wén shēn fǎ jiào bù jiě bú xìn
余众多，闻深法教不解不信。

fó yǔ jiā shè shì wǔ bǎi bī qiū zhě nǎi qián
佛语迦叶：是五百比丘者，乃前

jiā shè fó shí jiē zuò pó luó mén dào yú jiā shè fó
迦叶佛时皆作婆罗门道。于迦叶佛

suǒ yī fǎn wén jīng dào xīn yì lè xǐ jí shí wǔ bǎi
所一返闻经道，心意乐喜，即时五百

rén zì shuō yán jiā shè fó suǒ shuō kuài nǎi ěr wǔ bǎi
人自说言：迦叶佛所说快！乃尔五百

rén dé shì fú yòu shòuzhōng jiē shēng dāo lì tiānshàng
人得是福祐，寿终皆生忉利天上。

fó yán wǔ bǎi bī qiū dé shì fú yǐ hòu yú
佛言：五百比丘得是福已，后于

wǒ fǎ zhōng zuò shā mén jīn wén shēn jīng bù jiě bú xìn
我法中作沙门，今闻深经不解不信。

fó yǔ jiā shè yán shì wǔ bǎi bī qiū chí shì
佛语迦叶言：是五百比丘持是

suǒ wén shēn jīng dé bú duò è dào yú jīn shì jiē dāng
所闻深经，得不堕恶道，于今世皆当

dé ā luó hàn bō ní huán qù
得阿罗汉般泥洹去。

fó yǔ xū pú tí yán rǔ xíng jiào wǔ bǎi wáng
佛语须菩提言：汝行教五百亡

qù bī qiū lìng lái hái
去比丘令来还。

xū pú tí bái fó yán shì wǔ bǎi bī qiū shàng
须菩提白佛言：是五百比丘尚

bú yù wén fó suǒ shuō hé kěn suí xiǎo luó hàn yǔ hū
不欲闻佛所说，何肯随小罗汉语乎？

fó jí shí huà zuò liǎng bǐ qiū yú wǔ bǎi bǐ
佛即时化作两比丘，于五百比
qiū qián xú xíng wǔ bǎi bǐ qiū jiē shǐ xíng jí qiánliǎng
丘前徐行，五百比丘皆使行。及前两
bǐ qiū wǔ bǎi bǐ qiū wèn qiánliǎng bǐ qiū yán èr xián
比丘，五百比丘问前两比丘言：二贤
zhě yù hé zhì còu
者欲何至凑？

liǎng bǐ qiū bào yán yù dào kòng xián shān zhōng ān
两比丘报言：欲到空闲山中安
yīn zhī chù zì shǒu zuò chán bù néng fù yōu yú
隐之处，自守坐禅不能复忧余。

wǔ bǎi rén fù wèn yán hé yǐ gù
五百人复问言：何以故？

liǎng bǐ qiū fù bào yán fó suǒ shuō shēn jīng wǒ
两比丘复报言：佛所说深经，我
bú xìn bù jiě yě
不信不解也。

wǔ bǎi rén fù bào yán wǒ yì yù rù shān zhǐ
五百人复报言：我亦欲入山止
kòng xián zhī chù kuài zuò chán wú rén lái yáo wǒ wǒ
空闲之处，快坐禅，无人来娆我。我
cáo yì fù wén fó shuō jīng bú xìn bú lè yě
曹亦复闻佛说经不信不乐也。

liǎng bǐ qiū fù bào yán shì shì dāng gòng dì yì
两比丘复报言：是事当共谛议

bú xì yě bù zhēng zhě shì wéi bǐ qiū fǎ yě hé yīn
不戏也!不争者是为比丘法也。何因

wèi ní huán shēn zhōng yǒu wǒ yǒu shén yǒu mìng yǒu
为泥洹身中,有我、有神、有命、有

rén yǒu yì yē dāng yǒu zhì ní huán chù zhě yē
人、有意耶?当有至泥洹处者耶?

wǔ bǎi rén bào yán shì shēn yì wú rén yì wú
五百人报言:是身亦无人、亦无

wǒ yì wú míng yì wú yì yì wú yǒu xíng zhì ní
我、亦无名、亦无意,亦无有行至泥

huán chù zhě yě
洹处者也。

liǎng bǐ qiū fù bào yán hé děng jìn dāng dé ní
两比丘复报言:何等尽,当得泥

huán zhě
洹者?

wǔ bǎi rén fù bào yán jìn yín jìn nù jìn
五百人复报言:尽淫、尽怒、尽

chī shì wéi ní huán
痴,是为泥洹。

liǎng bǐ qiū fù wèn yán qīng cáo yín nù chī xī
两比丘复问言:卿曹淫怒痴悉

jìn wèi
尽未?

wǔ bǎi rén fù bào yán yì wú nèi yì wú wài
五百人复报言:亦无内亦无外

yě
也。

liǎng bī qiū fù wèn yán xián zhě dāng mò zhù yì
两比丘复问言：贤者当莫著，亦

mò bú zhù suī bú zhù mò bú zhù shì wéi ní huán
莫不著。虽不著莫不著，是为泥洹。

jìn jiè bú zài sǐ shēng yì bú zài ní huán zhì xiá shì
禁戒不在死生，亦不在泥洹。智黠适

děng dù tuō jiàn xiá yì bú zài sǐ shēng yì bú zài ní
等度脱见黠，亦不在死生，亦不在泥

huán shì běn fǎ kōng wú sè yì wú suǒ jiàn qì sī
洹。是本法空无色，亦无所见，弃思

xiǎng qì ní huán xiǎng miè sī xiǎng tòng yǎng dé jí zhì
想，弃泥洹想，灭思想痛痒得疾至。

suǒ yǒu fǎ mò niàn yì mò bú niàn miè sī xiǎng tòng yǎng
所有法莫念，亦莫不念，灭思想痛痒，

shì wéi wú suǒ wéi
是为无所为。

ěr shí liǎng bī qiū shuō shì jīng fǎ wǔ bǎi rén
尔时，两比丘说是经法，五百人

jiē dé ā luó hàn dào wǔ bǎi rén qū hái zhì fó suǒ
皆得阿罗汉道。五百人屈还至佛所，

xū pú tí wèn wǔ bǎi rén yán zhū xián zhě qù zhì hé
须菩提问五百人言：诸贤者，去至何

suǒ cóng hé suǒ lái?
所？从何所来？

wǔ bǎi rén bào yán fó suǒ shuō jīng wú suǒ cóng
五百人报言：佛所说经，无所从

lái qù yì wú suǒ zhì
来，去亦无所至。

xū pú tí wèn wǔ bǎi rén shuí shì rǔ shī zhě
须菩提问五百人：谁是汝师者？

wǔ bǎi rén bào yán běn wú yǒu shēng hé yīn dāng
五百人报言：本无有生，何因当

yǒu chū
有出？

xū pú tí fù wèn shuí wéi qīng cáo shuō jīng zhě
须菩提复问：谁为卿曹说经者？

wú bǎi rén bào yán wú wǔ yīn wú sì dà
五百人报言：无五阴、无四大、

wú liù shuāi shì wéi wǒ shī
无六衰，是为我师。

xū pú tí fù wèn yán shī wéi rǔ shuō hé děng
须菩提复问言：师为汝说何等

jīng
经？

wǔ bǎi rén fù bào yán wú fù yì wú fàng
五百人复报言：无缚亦无放。

xū pú tí wèn yán běn cóng hé yīn yuán shǒu dào
须菩提问言：本从何因缘守道

hū
乎？

wǔ bǎi rén bào yán yì wú shǒu yì wú yǒu bù
五百人报言：亦无守亦无有不

shǒu
守。

xū pú tí fù wèn yán suǒ zuò wéi dāng rú shì
须菩提复问言：所作为当如是？

wǔ bǎi rén fù bào yán yì wú yǒu dāng suǒ zuò
五百人复报言：亦无有当所作

rú shì zhě
如是者。

xū pú tí fù wèn yán yì wéi xiáng fú mó yē
须菩提复问言：以为降伏魔耶？

wǔ bǎi rén fù bào yán wú yǒu wǔ yīn yǔ mó
五百人复报言：无有五阴与魔

yě
也。

xū pú tí fù wèn yán qīng cáo dāng hé shí bō
须菩提复问言：卿曹当何时般

ní huán hū
泥洹乎？

wǔ bǎi rén fù bào yán huà rén bō ní huán zhě
五百人复报言：化人般泥洹者，

wǒ ěr shí yì dāng fù bō ní huán
我尔时亦当复般泥洹。

xū pú tí fù wèn yán shuí yù qīng zhě
须菩提复问言：谁愈卿者？

wǔ bǎi rén fù bào yán wú shēn wú xīn shì wǒ
五百人复报言：无身无心是我

shī yě dāng yù wǒ
师也，当愈我。

xū pú tí fù wèn yán qīng cáo ài yù jìn wèi
须菩提复问言：卿曹爱欲尽未？

wǔ bǎi rén fù bào yán zhū yuán fǎ běn jìn
五百人复报言：诸缘法本尽。

xū pú tí fù wèn yán qīng cáo yǐ zhù luó hàn
须菩提复问言：卿曹已住罗汉

dì yē
地耶？

wǔ bǎi rén fù bào yán yì wú suǒ qǔ wú suǒ
五百人复报言：亦无所取无所

fàng
放。

xū pú tí fù wèn yán qīng cáo sǐ shēng yǐ duàn
须菩提复问言：卿曹死生已断

yē
耶？

wǔ bǎi rén fù bào yán běn duàn yì wú suǒ jiàn
五百人复报言：本断亦无所见。

xū pú tí fù wèn yán qīng cáo zhù néng yú rěn
须菩提复问言：卿曹住能于忍

dì yē
地耶？

wǔ bǎi rén fù bào yán yī qiè yǐ tuō zhù zhōng
五百人复报言：一切已脱著中

qù
去。

shí xū pú tí wèn shì yǐ suǒ kě bào wǔ bǎi
时，须菩提问事以所可报五百
rén ěr shí bǎi èr shí wàn rén jí zhū tiān guǐ shén
人，尔时百二十万人及诸天、鬼、神
lóng jiē dé xū tuó huán dào qiān sān bǎi bī qiū jiē dé
龙皆得须陀洹道，千三百比丘皆得
ā luó hàn dào
阿罗汉道。

fó shuō jīng yǐ bī qiū bī qiū ní yōu pó
佛说经已，比丘、比丘尼、优婆
sāi yōu pó yí zhū tiān shì rén guǐ shén
塞、优婆夷，诸天、世人、鬼、神、
lóng jiē huān xǐ qián wéi fó zuò lǐ ér qù
龙皆欢喜，前为佛作礼而去。

yīn shì
音释

bīn zhǐ fàn yǔ zhèng yún ā nuó tā bìn chá tuó
邠坻（梵语正云阿那他揆茶陀
jiē lì hē bō dǐ ā nuó tā yún wú yī yì míng gū dú
揭利呵跛底阿那他云无依亦名孤独
bìn chá tuó cǐ yún pǔ shī yīn hǎo shī gū dú gù yǐ wéi
揆茶陀此云团施因好施孤独故以为

míng bīn bī pín qiē zhǐ zhí ní qiē jiǎo jiān yáo qiē
名邠彼贫切坻直尼切)。徼 (坚尧切

yào qiú yě huá hú guā qiē huān yě xuān huá yě
要求也)。哗 (胡瓜切讷也諠哗也)。

wō chuí wō zhì guā qiē chuí zhǔ ruǐ qiē wō chuí bìng jī
挝捶 (挝陟瓜切捶主菜切挝捶并击

yě yòu yǔ jiǔ qiē yòu yǐn yě xù xuě lǜ
也)。诱 (与久切诱引也)。誅 (雪律

qiē xiǎo xù yě yì yòu yě chù chǒu liù qiē sè fèn
切諛誅也亦诱也)。儻 (丑六切色愤

qǐ mào bēi bō wéi qiē dà zé yě
起貌)。陂 (波为切大泽也)。